

CONSELL JURÍDIC CONSULTIU
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Expt.: 081/2022

Hble. Sr.: :

Tinc l'honor de remetre el dictamen emés pel Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana en l'expedient de referència, tot recordant-vos allò que disposa l'article 6 del nostre Reglament aprovat per Decret 37/2019, de 15 de març, sobre comunicació a este Consell de la resolució dictada després de la consulta.

València, 9 de març de 2022

[Redacted] el
09/03/2022 13:35:11
Càrrec: Presidenta del Consell Jurídic
Consultiu de la Comunitat Valenciana

HBLE. SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

**CONSELL JURÍDIC CONSULTIU
DE LA
COMUNITAT VALENCIANA**

Dictamen 128/2022
Expedient 081/2022

Presidenta

Hble. Sra.

Margarita Soler Sánchez

Conselleres i Consellers

Il·lms. Sres. i Il·lms. Srs.

Enrique Fliquete Lliso
Faustino de Urquía Gómez
Asunción Ventura Franch
M.^a del Carmen Pérez Cascales
Joan Carles Carbonell Mateu

Secretari General

Il·lm. Sr.

Joan Tamarit i Palacios

Hble. Sr.:

El Ple del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, en sessió celebrada el dia 9 de març de 2022, sota la Presidència de l'Hble. Sra. Margarita Soler Sánchez, i amb l'assistència dels senyors i les senyores que al marge s'expressen va emetre, per unanimitat, el dictamen següent:

De conformitat amb la comunicació de V. H., de 7 de febrer de 2022, (Registre d'entrada de 9 de febrer), el Ple del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana ha examinat el procediment instruït per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, relatiu al Projecte de Decret del Consell, pel qual s'estableix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic o Tècnica Superior en Fabricació de Productes Farmacèutics, Biotecnològics i Afins.

I ANTECEDENTS

De l'examen de l'expedient administratiu es desprén que:

Primer. Sol·licitud de Dictamen.

Amb data 9 de febrer de 2022, remés pel conseller d'Educació, Cultura i Esport, va tindre entrada en aquest Consell Jurídic Consultiu el Projecte de decret del Consell, pel qual s'estableix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic o Tècnica Superior en Fabricació de Productes Farmacèutics, Biotecnològics i Afins, sol·licitant-se el preceptiu dictamen, de conformitat amb el que disposa l'article 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

Segon. Documentació remesa.

L'expedient que conforma el procediment instruït per a l'elaboració del Projecte de decret està integrat per la documentació següent:

1. Resolució d'inici de la tramitació de l'expedient per a l'aprovació de la norma, del conseller d'Educació, Cultura i Esport, de 3 de juny de 2016.
2. Text del Projecte de decret.
3. Informe sobre la consulta pública prèvia emés pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial el dia 12 de novembre de 2021.
4. Informe sobre les al·legacions realitzades després del tràmit d'informació pública de la norma realitzat per director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, el dia 28 de juny de 2021.
5. Informe justificatiu de la necessitat i oportunitat d'aprovar el Projecte de decret emés per la directora general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, de 21 d'abril de 2016.
6. Certificat de la cap del Servei de Relacions Institucionals, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, com a secretària de les taules de Negociació en el qual s'indica que en la reunió de la Taula Sectorial d'Educació de 4 d'abril de 2019, en el tercer punt de l'ordre del dia s'ha tractat el projecte normatiu.

7. Certificat de la secretària general del Consell Valencià de Formació Professional en el qual s'indica que en la sessió de la Comissió Permanent del Consell Valencià de Formació Professional, celebrada el 2 de desembre de 2020, es va tractar el projecte normatiu.

8. Informe d'impacte de gènere i Informe sobre l'impacte en la família, emesos pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, el dia 24 de maig de 2021.

9. Informe de no incidència de la norma en l'àmbit d'altres Conselleries, subscrit pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, dia 28 de maig de 2021.

10. Informe de no incidència de la norma en l'àmbit de la Comissió Delegada del Consell d'Inclusió i Drets Socials, subscrit pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, dia 24 de maig de 2021.

11. Informe sobre l'impacte de la norma projectada en la família, infància i adolescència, emés pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, el dia 24 de maig de 2021.

12. Informe de no incidència del projecte normatiu en els objectius estratègics de competitivitat de la Comunitat Valenciana, de 24 de maig de 2021.

13. Informe sobre l'impacte en les condicions de treball dels empleats públics, emés per la directora general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, el dia 24 de maig de 2021.

14. Informe favorable de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions de 12 d'agost de 2016.

15. Memòria econòmica de 10 de maig de 2021, positiva condicionada.

16. Informe favorable de la Direcció General de Pressupostos de 24 de maig de 2021.

17. Informe de l'Advocacia General de la Generalitat de 6 de juny de 2016.

18. Informe sobre les adaptacions del projecte normatiu després de l'informe de l'Advocacia General de la Generalitat de 30 de juny de 2021.

19. Informe sobre els efectes acadèmics del projecte normatiu de 23 de novembre de 2020.

II CONSIDERACIONES

Primera. Naturalesa del dictamen.

L'article 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat Valenciana, estableix que el Consell Jurídic Consultiu haurà de ser consultat preceptivament en els supòsits de «*Projectes de reglaments o disposicions de caràcter general, que es dicten en execució de lleis i les seues modificacions*».

En el present cas, el Projecte de decret desplega la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, l'article 6.3 de la qual expressa que el Govern, amb la prèvia consulta a les comunitats autònomes, fixarà, en relació amb els objectius, competències, continguts i criteris d'avaluació, els aspectes bàsics del currículum, que constitueixen els ensenyaments mínims. Per a la formació professional, fixarà així mateix els resultats d'aprenentatge corresponents als ensenyaments mínims.

Aquest Òrgan consultiu, en dictàmens anteriors (180/2015, 90/2017 i 766/2021 entre altres), ha tingut l'ocasió de manifestar-se sobre matèries curriculars, quant a la necessitat, a tenor del que disposa l'article 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de l'emissió de dictamen per part d'aquest, per constituir el decret que s'informa execució de norma bàsica i amb rang de llei, ja que «*la normativa bàsica estatal sobre la matèria curricular en l'àmbit d'exercici de les competències autonòmiques pròpies, constitueix una de les matèries atribuïdes a aquest Consell Jurídic per la seua Llei de creació, respecte a l'obligatorietat de sotmetiment al seu dictamen preceptiu, amb la finalitat de poder realitzar un control previ de garantia de la legalitat, eficàcia i oportunitat del Projecte de decret que es dictamina, i el seu ajust a la normativa bàsica estatal que desplega*».

En exercici de l'expressada competència, aquest Consell Jurídic Consultiu ha aprovat recentment altres dictàmens (*ad exemplum* 53/2022 i 88/2022), sobre projectes normatius de la mateixa conselleria que estableixen per a la Comunitat Valenciana els corresponents currículums del cicle formatiu de formació professional, en els respectius graus de les titulacions pertinents.

Segona. - Procediment d'elaboració del Projecte.

L'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, regula el procediment per a l'elaboració dels reglaments, i s'han complert els tràmits essencials que s'hi exigeixen.

De conformitat amb el que estableix l'article 39.1 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, per Resolució del conseller consultant de 3 de juny de 2016, es va iniciar el procediment d'elaboració del projecte normatiu.

En aquest punt ha d'advertir-se l'excessiva demora en la tramitació del procediment.

Atès que, durant la tramitació del procediment d'elaboració del projecte normatiu, va entrar en vigor la Llei 39/2015, seguint el que disposa l'article 133, que estableix, amb caràcter previ a l'elaboració d'un projecte normatiu, la necessitat de substanciar una consulta pública, la Conselleria consultant va donar compliment a la citada consulta prèvia. A aquest efecte figura en l'expedient l'Informe sobre el compliment de la consulta pública prèvia realitzada emès pel director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial, el dia 12 de novembre de 2021.

El director general de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial ha emès informe sobre la necessitat i oportunitat d'aprovar el Projecte de decret.

Consta informe de data 10 de maig de 2021, Memòria econòmica positiva condicionada a l'emissió de l'informe preceptiu i vinculant previst en l'article 26.1 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, que va ser emès en data 24 de maig de 2021.

Figura així mateix informe relatiu a l'impacte de gènere del projecte de Decret, complint així el que disposa l'article 19 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva d'homes i dones, i l'article 4.bis de la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre dones i homes. Així com l'informe sobre l'impacte de la citada norma en la infància i en l'adolescència (article 22 *quinquies* de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, introduïda per mitjà de la Llei 26/2015, de 28 de juliol), i sobre la família (disposició addicional desena de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses).

I concretament en el de gènere es diu que: *«s'informa que els projectes de decret, que a continuació es relacionen, no contenen disposicions susceptibles d'alterar les condicions de relació entre homes i dones i per tant no tenen cap repercussió en relació amb la igualtat de gènere.*

De la mateixa manera, s'informa que, una vegada conclusa la seua tramitació, no es deriva impacte ni discriminació per raó de gènere com a conseqüència de la seua entrada en vigor.

A més de tot l'anterior, els següents projectes normatius han sigut redactats mitjançant nomenclatura adequada a un llenguatge no sexista i d'aplicació en els mateixos termes a dones i homes.»

Com ja es va advertir en el recent Dictamen número 766/2021, en relació amb l'informe sobre l'impacte de gènere, i com ja hem dit en dictàmens anteriors sobre projectes normatius, aquests haurien d'haver sigut emesos pels òrgans de l'Administració especialitzats i competents en la matèria (Dictàmens 569/2016, 773/2016 i 567/2021, entre altres).

D'altra banda, perquè els informes d'impacte resulten efectius han de contindre una sèrie de dades que permeten l'anàlisi sobre la situació en l'àmbit en el qual la norma desplegarà els seus efectes. Reunida aquesta informació es podria determinar si la norma de referència té impacte positiu o negatiu i, en cas d'impacte negatiu, adoptar mesures per a afavorir la igualtat de dones i homes en l'àmbit de la norma projectada (Dictamen 383/2017, per tots).

S'ha incorporat també a l'expedient un certificat de la cap del Servei de Relacions Institucionals, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, com a secretària de les taules de Negociació en el qual s'indica que en la reunió de la Taula Sectorial d'Educació de 4 d'abril de 2019, en el tercer punt de l'ordre del dia, s'ha tractat el projecte normatiu.

Figuren, a més, en l'expedient, l'informe de no incidència de la norma en l'àmbit d'altres conselleries, l'informe de no incidència del projecte normatiu en els objectius estratègics de competitivitat de la Comunitat Valenciana, l'informe sobre l'impacte en les condicions de treball dels empleats públics, l'informe favorable de la Direcció General de tecnologies de la informació i les comunicacions i l'informe sobre els efectes acadèmics del projecte normatiu.

Consta l'informe de l'Advocacia General de la Generalitat de 6 de juny de 2016.

En definitiva, en el procediment d'elaboració del projecte de Decret objecte del present Dictamen s'han verificat les regles que resulten d'aplicació en l'elaboració de les disposicions administratives generals contingudes en l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, i en el títol III del Decret 24/2009, de 13 de febrer, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat.

Tercera. Marc normatiu del Projecte de decret.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació disposa, en el seu article 39, que el Govern, amb la consulta prèvia amb les comunitats

autònomes, establirà les titulacions corresponents als estudis de formació professional, així com els aspectes bàsics del currículum de cadascuna d'elles, currículum que s'ajustarà a les exigències derivades del Sistema Nacional de Qualificacions Professionals i Formació Professional i al que estableix l'apartat 4 de l'article 6.bis de la mateixa Llei orgànica.

L'article 6.bis de la LOE atribueix al Govern el disseny del currículum bàsic, en relació amb els objectius, competències, continguts, criteris d'avaluació, estàndards i resultats d'aprenentatge avaluables, amb la finalitat d'assegurar una formació comuna i el caràcter oficial i la validesa en tot el territori nacional de les titulacions a què es refereix aquesta Llei orgànica. Assenyala, així mateix, en relació amb la formació professional, que el Govern fixarà els objectius, competències, continguts, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació del currículum bàsic, i que els continguts del currículum bàsic requeriran el 55 per 100 dels horaris per a les comunitats autònomes que tinguen llengua cooficial i el 65 per 100 per a aquelles que no la tinguen.

La regulació de la resta del currículum d'aquests ensenyaments correspon a la Generalitat, com a administració educativa fent ús de la competència exclusiva reconeguda per l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia, en virtut de l'habilitació genèrica continguda en la disposició final sisena de la LOE per al desenvolupament d'aquesta Llei orgànica, i l'específica establida en l'article 10.2 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional i en l'article 8 del Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu.

El Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, disposa, així mateix, en el seu article 8.3, que les administracions educatives tindran en compte, en establir el currículum de cada cicle formatiu, la realitat socioeconòmica del territori de la seua competència, així com les perspectives de desenvolupament econòmic i social, amb la finalitat que els ensenyaments responguen en tot moment a les necessitats de qualificació dels sectors socioproductius del seu entorn, sense cap perjudici a la mobilitat de l'alumnat.

De conformitat amb el que disposa l'article 10.1 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, i en el capítol I del títol I del Reial decret 1147/2011 de 29 de juliol, el Govern ha dictat el Reial decret 832/2014, de 3 d'octubre, pel qual s'estableix el títol de Tècnic o Tècnica Superior en Fabricació de Productes Farmacèutics, Biotecnològics i Afins i es fixen els aspectes bàsics del currículum.

Quarta. Estructura i contingut del Projecte.

El text del Projecte consta d'un preàmbul, 11 articles, quatre disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria única, dues disposicions finals i sis annexos.

Preàmbul

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 2. Currículum

Article 3. Organització i distribució horària

Article 4. Mòduls professionals: Formació en centres de treball i Projecte de fabricació de productes farmacèutics, biotecnològics i afins.

Article 5. Espais i equipament

Article 6. Professorat

Article 7. Docència en anglés

Article 8. Autonomia dels centres

Article 9. Requisits dels centres per a impartir aquests ensenyaments

Article 10. Avaluació, promoció i acreditació

Article 11. Adaptació als diferents tipus i destinataris de l'oferta educativa

Disposició addicional primera. Calendari d'implantació

Disposició addicional segona. Autorització de centres docents

Disposició addicional tercera. Requisits del professorat de centres privats o públics de titularitat diferent a l'administració educativa

Disposició addicional quarta. Incidència en les dotacions de despesa

Disposició transitòria primera. Procés de transició i drets de l'alumnat que estiga cursant el cicle formatiu establert per a l'obtenció del títol de Tècnic o Tècnica Superior en Fabricació de Productes Farmacèutics i Afins, emparat

per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu.

Disposició transitòria segona. Efectes acadèmics

Disposició derogatòria única. Derogació normativa

Disposició final primera. Aplicació i desenvolupament

Disposició final segona. Entrada en vigor

ANNEX I. Mòduls Professionals

ANNEX II. Seqüenciació i distribució horària dels mòduls professionals.

ANNEX III. Professorat.

ANNEX IV. Currículum mòduls professionals: Anglès tècnic 1-S i 11-S.

ANNEX V. Espais mínims.

ANNEX VI. Titulacions acadèmiques requerides per a la impartició dels mòduls professionals que conformen el cicle formatiu en centres de titularitat privada, o d'altres administracions diferents de l'educativa.

Cinquena. Observacions al Projecte del decret.

Observacions de caràcter general.

La Resolució d'inici, així com l'estudi de necessitat i oportunitat, daten de l'any 2016, quan haurien d'haver-se iniciat en el mateix any de la tramitació i de la resta de documents.

Observacions a la part dispositiva.

A l'article 8. Autonomia dels centres.

En l'article 26.1 del Decret 24/2009, ja citat es disposa que:

«1. Els articles podran dividir-se en apartats en el cas que regulen aspectes que s'hagen de diferenciar amb precisió. Els apartats es numeraran en cardinals aràbics...».

Atesa l'extensió de l'article 8 projectat, es recomana la seua divisió en apartats, ja que es regulen aspectes diferents i això facilitaria una millor comprensió.

Observacions a la part final.

A la disposició adicional tercera.

El contingut de la disposició adicional tercera, que fa referència als requisits del professorat de centres privats o públics de titularitat diferents a l'Administració educativa, seria més convenient, per la seua importància i contingut, incorporar-lo com un article més del text normatiu.

D'altra banda de conformitat amb l'article 26.1 del Decret 24/2009 (*«Els articles podran dividir-se en apartats en el cas que regulen aspectes que s'hagen de diferenciar amb precisió. Els apartats es numeraran en cardinals aràbics»*), seria aconsellable que es dividira aquesta disposició en apartats, sent el primer el corresponent al primer paràgraf i a les lletres a) i b) i el segon coincident amb la regulació del procediment a seguir per a obtindre l'acreditació.

Observacions als annexos.

Contenen qüestions de marcat contingut tècnic, motiu pel qual aquest Consell no formula observacions de fons.

Sisena. Utilització del llenguatge inclusiu.

Considerem que ha d'evitar-se l'ús de la grafia «/» per a diferenciar entre dones i homes, com succeeix en l'article 5.3.b) o en la disposició adicional tercera, i és recomanable emprar termes neutres de caràcter inclusiu que permeten visibilitzar les dones.

III CONCLUSIÓ

Pel que queda exposat, el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana és del parer:

Que el Projecte de decret del Consell pel qual s'estableix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic o Tècnica Superior en Fabricació de Productes Farmacèutics, Biotecnològics i Afins és, en general, conforme amb l'ordenament jurídic.

V. H., no obstant això, resoldrà el que considere més encertat.

València, 9 de març de 2022

EL SECRETARI GENERAL

LA PRESIDENTA

[Redacted] el
09/03/2022 13:13:54
Càrrec: Presidenta del Consell Jurídic
Consultiu de la Comunitat Valenciana

[Redacted] el
09/03/2022 12:44:46
Càrrec: Secretari General del Consell
Jurídic Consultiu

HBLE. SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

